

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-
Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kenmerk
2022-0000597390

Uw kenmerk
2022Z10893/2022D23703
2022Z18166/2022D40081

Datum 17 november 2022
Betreft Reactie verzoeken vaste Kamercommissie KR naar aanleiding
van brief Greenpeace over klimaatverandering Bonaire en
onderzoek IVM en VU naar klimaatverandering Bonaire

Met deze brief reageer ik mede namens de minister voor Klimaat en Energie en de minister van Infrastructuur en Waterstaat op het verzoek van 8 juni 2022 (kenmerk 2022Z10893/2022D23703) van de vaste Kamercommissie voor Koninkrijksrelaties om een reactie op de brief van Greenpeace Nederland over *“Greenpeace review on the impacts of climate change on the Dutch Caribbean island Bonaire”; Futuro di Boneiru*” en het verzoek van 6 oktober 2022 (kenmerk 2022Z18166/2022D40081) van de vaste Kamercommissie voor Koninkrijksrelaties om een reactie op het rapport van IVM en VU *‘De impact van klimaatverandering op Bonaire’* van Greenpeace Nederland.

De resultaten van het onderzoek zijn zorgelijk, niet in de minste plaats voor de inwoners van Bonaire. Ook eerdere rapporten laten zien dat Caribisch Nederland niet ontkomt aan de gevolgen van klimaatverandering (zie bijvoorbeeld ook Kamerstuk 30 825, nr. 218 over de staat van instandhouding van de natuur in Caribisch Nederland). De gevolgen van klimaatverandering voor Bonaire zijn inmiddels zichtbaar, in het bijzonder voor de afname van het koraal. Klimaatverandering raakt een breed spectrum van thema’s en maatschappelijke functies waarvan de belangrijkste zijn: bescherming tegen overstromingen, gevolgen van wateroverlast, droogte, zoetwatervoorziening, functioneren van netwerken, biodiversiteit.

Het kabinet werkt samen met Caribisch Nederland aan klimaatmitigatiedoelen en verduurzaming. Het concreet maken van de risico’s en gevolgen van klimaatverandering en het identificeren van adaptatiemaatregelen is, net als voor de Europees Nederlandse gemeenten ook voor Caribisch Nederland van belang.

Datum

Kenmerk
2022-0000597390

Daarbij moet rekening worden gehouden met het feit dat de ligging, uitgangssituatie en aard van te voorziene risico's verschillen tussen Caribisch en Europees Nederland en zelfs tussen de eilanden onderling. In opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat werkt het KNMI aan nationale klimaatscenario's. Hierin wordt ook Caribisch Nederland meegenomen, waarbij er gekeken wordt naar zeespiegelstijging, ontwikkeling van stormen en droogteperiodes. Eerder is al in het kader van het kennisprogramma zeespiegelstijging door het KNMI een quick scan uitgevoerd naar het tempo van zeespiegelstijging in Caribisch Nederland. Ook het uitvoeren van stresstests en risicodialogen is van belang om risico's verder in kaart te brengen en gerichte adaptatiestrategieën op te stellen. Hoewel de gemeenten en openbare lichamen hier zelf verantwoordelijk voor zijn, heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat aangeboden de openbare lichamen hierbij te ondersteunen.

In het kader van het Natuur en Milieu Beleidsplan (NMBP) zal daarnaast in 2023 een bredere beoordeling plaatsvinden van de gevolgen van klimaatverandering voor de eilanden op basis van bestaand en nieuw onderzoek. In het kader van het NMBP is ook een traject gestart om te komen tot een Ruimtelijke ontwikkelingsprogramma, waarin ook rekening gehouden wordt met klimaatverandering. Dit plan zal in 2023 gereed zijn. Bovendien is Bonaire voornemens een klimaattafel op te zetten. Hierin zal zowel klimaatmitigatie als klimaatadaptatie worden meegenomen. De minister voor Klimaat en Energie stelt hiervoor een kwartiermaker aan, die ook zal kijken naar de mogelijkheden voor een klimaattafel op Saba en Sint Eustatius.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Digitalisering en Koninkrijksrelaties

Alexandra C. van Huffelen